

GWIAZDA WIELKOPOLSKA

CZY
TEL
NIK

Rok V Nr 109 (1489) A B C D

Poznań, sobota 23 kwietnia 1949 r.

Cena 5 zł

Prof. Joliot-Curie:

Zdecydowani jesteśmy
nie **prosić** o pokój
ale go **narzucić!**
Światowy Kongres Pokoju OTWARTY

W środę przed południem otwarto w sali Pleyela w Paryżu Światowy Kongres Pokoju w obecności 2 tysięcy delegatów, przybyłych z 69 krajów i reprezentujących ponad 600 milionów osób.

Za stołem prezydijskim zasiadli członkowie biura komitetu przygotowawczego Kongresu: przewodniczący Joliot-Curie, wiceprzewodniczący Louis Aragon (Francja), Martin Andersen Nexø (Dania), J. D. Bernal (Anglia), przewodniczący Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej Guy de Boisson (Francja), generał Lazaro Cardenas (Meksyk), przewodnicząca Światowej Federacji Kobiet Demokratycznych pani Cotton (Francja), Aleksander Fadiejew (ZSRR), Kuo-Mao-Jo (Chiny), Pietro Nenni (Włochy), D. N. Pritt (Anglia), O. John Rogge (USA), jako przedstawiciel nieobecnych w Paryżu sekretarza generalnego Światowej Federacji Związków Zawodowych Louis Saillanta — Bolesław Gebert (Polska).

Ponadto do prezydium powołano jako sekretarzy przedstawicieli różnych krajów.

Przewodniczącą komitetu przygotowawczego Kongresu, prof. Joliot-Curie wygłosił przemówienie inauguracyjne.

Rząd francuski — oświadczył mówca — odmówił wiz licznym delegatom zagranicznym. Ta decyzja jest sprzeczna z tradycjami Francji i wywołuje oburzenie milionów ludzi na całym świecie. Decyzja ta świadczy o strachu przed prawdą i pokojem. Odpowiedzialnością za jej powzięcie nie można obarczać narodu francuskiego. Prawda, której służy Światowy Kongres Pokoju, odbije się głośniejszym echem po całym świecie, zdemaskując podżegaczy wojennych i zagrozi im drogę.

Zjednoczeni i ufini w swe sily, prowadzimy walkę pewni zwycięstwa. Zgromadziliśmy się tutaj — podkreślił z naciskiem Joliot-Curie — nie po to, aby prosić o pokój, lecz aby go narzucić!

Zwycięstwo sojuszników zrodziło olbrzymie nadzieje wśród narodów. Karta Atlantyczna, układy w Jaicie i Poczdamie oraz Organizacja Narodów Zjednoczonych miały umożliwić zaprowadzenie trwałego i sprawiedliwego pokoju. Jednak już w tym okresie pewne grupy, wywodzące się z kół kapitalistycznych, obawiały się wyzwolenia narodów. Towarzystwa finansowe uważały, że rządy powinny prowadzić wojny dla zapewnienia kapitalistom dalszych nadmiernych zysków. Jedną

Na zachodzie bez zmian

Zamiast
CLAY'A
CLOY

NOWY JORK (PAP). „New York Times” donosi, powołując się na miarodajne źródła, że obecny prezes Banku Międzynarodowego, Amerykanin Mac Cloy będzie mianowany wysokim komisarzem USA w zachodnich Niemczech po ustąpieniu gen. Clay'a. Gubernator wojskowy w brytyjskiej strefie okupacyjnej Niemiec gen. Robertson ma być zwolniony z czynnej służby wojskowej. Pozostanie on w zachodnich Niemczech jako wysoki komisarz brytyjski.

DEPESE generalissimusa STALINA i min. WYSZYŃSKIEGO w czwartą rocznicę paktu polsko-radzieckiego

WARSZAWA (PAP). W związku z czwartą rocznicą podpisania paktu polsko-radzieckiego, premier Cyrankiewicz i minister Modzelewski otrzymali następujące depeze:

„Do Pana J. Cyrankiewicza, przewodniczącego Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa.

Z okazji czwartej rocznicy radziecko-polskiego układu o przyjaźni, wzajemnej pomocy i powojennej współpracy, zasylam, Panu, Panie Premierze, przyjacielskie powinszowania. Proszę przyjąć życzenia pomyślności dla Narodu Polskiego i rozkwitu dla Polski Ludowej, jak również życzenia dalszego wzmocnienia przyjaźni i sojuszu między naszymi krajami. (—) J. STALIN.”

*

„Do Pana Z. Modzelewskiego, ministra spraw zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa.

W związku z czwartą rocznicą podpisania układu o przyjaźni, wzajemnej pomocy i powojennej współpracy między Związkiem Radzieckim i Rzeczypospolitą Polską, proszę przyjąć Panie Ministrze, serdeczne powinszowania i życzenia dalszego wzmocnienia przyjaźni radziecko-polskiej dla dobra naszych narodów i powszechnego pokoju. (—) A. WYSZYŃSKI.”

z osobistości amerykańskich oświadczyła, że w razie postawienia w USA alternatywy: wojna lub kryzys — wybranooby wojnę.

Wobec tej groźby ze strony podżegaczy wojennych — powiedział Joliot-Curie — konieczne jest zjednoczenie wszystkich sił postępu i pokoju.”

Pierwsza uchwała Kongresu

Po przemówieniu prof. Joliot-Curie, przerywanym wielokrotnie burzliwymi oklaskami, odczytano następujący wniosek delegacji francuskiej:

„Światowy Kongres Pokoju wyraża energiczny protest przeciwko nieusprawiedliwionym decyzjom rządu francuskiego i amerykańskich władz okupacyjnych w Japonii, zabraniającym 370 delegatom z 10 krajów przyjazdu do Paryża, Światowy Kongres Pokoju potwierdza mandaty tych delegatów i obarcza sekretariat zadaniem powiadomienia ich o wszystkich prawach i uchwalach Kongresu.”

Wniosek przyjęto jednomyślnie.

FORRESTAL pod obserwacją

WASZYNGTON (PAP). Znajdujący się od szeregu tygodni w zakładzie dla nerwowo chorych b. amerykański sekretarz obrony narodowej — Forrestal — pozostanie jeszcze w szpitalu przez dłuższy czas. Ostatni biuletyn lekarski mówi ogólnikowo o „rekwalifikacji”, która wymaga jednak bacznej uwagi ze strony lekarzy-psychiatrów.

W dzień urodzin LENINA

79 lat temu, dnia 22 kwietnia w Sybirsku (obecnie Uljanowsku) urodził się Włodzimierz Lenin.

Młodość późniejszego wodza zwycięskiej Rewolucji Socjalistycznej w Rosji upływała na wytrwałym dążeniu do zdobywania wiedzy, na poznawaniu i rozpowszechnianiu idei postępowych. Studia w Kazaniu umożliwiły światopogląd Lenina, a aresztowanie w 1887 roku i usunięcie z Uniwersytetu były pierwszym etapem jego rewolucyjnej walki. Odtąd też ta walka i genialna myśl Lenina towarzyszą narodzinom nowego świata.

Zycie Lenina i jego praca spłoty się z Rewolucją Socjalistyczną. Walka o nowy ład świata znalazła w jego osobie mistrza rewolucyjnego czynu i największego wodza. Toteż walka ta zaważyła na losach całego świata i stała się początkiem nowej ery ludzkości.

Zwycięstwo Rewolucji w listopadzie 1917 roku, postawiło Lenina na czele pierwszego państwa robotniczo-rolniczego. Jako wódz narodu zaszczepia wiarę w człowieka pracy i jego zdolność rządzenia państwem. Buduje więc system radziecki na połączeniu środków organizacyjnych z wychowawczymi, na coraz szerszym udziale mas w rządzeniu państwem. Ujawnia bezlitośnie braki w pracy, walczy z biurokratyzmem i bezduchnością, zarozumiałstwem dygnitarzy. Te leninowskie zasady zwyciężyły i one to dały państwu radzieckiemu moc granitową.

Wszystko co robił Lenin, tchnęło wiarą w twórcze sily mas. Filozof, ekonomista, historyk i publicysta żywo reagował na wszystkie sprawy ludzkie i miał wielkie poczucie serdeczności i humoru. Trudno znaleźć drugiego człowieka, który jako geniusz byłby równocześnie tak ludzki i bezpośredni w obcowaniu z ludźmi. Ta postawa wpływała z jego prawdziwego patriotyzmu, z umiłowania swego narodu.

Walcząc z wybujałym nacjonalizmem i uznając pełną równość narodów, Lenin był największym przyjacielem Polski. Rozbiór Polski przez carał rosyjski uważał za zbrodnie.

Zycie i walka Lenina zaważyły na losach świata, a zwycięstwo jego rewolucji zadecydowało w naszych czasach o kłęsce faszyzmu i odrodzeniu Polski Ludowej.

Dzień urodzin Lenina winniśmy więc uczcić wdzięczną pamięcią. Na życiu Wielkiego Geniusza możemy się uczyć jak wywalczyć i budować socjalizm, jak wzmocnić przez pracę dzieło niepodległości i jedności kraju.

Na trzy dni przed przewidzianym terminem został przez pracowników III Oddziału PPB odbudowany gmach Dworca Głównego w Poznaniu, zniszczony w czasie działań wojennych w 1945 roku. Na zdjęciu widoczny front odbudowanego dworca. Wygląd jego zmienił się znacznie przez przebudowanie okien, których powierzchnia wynosi obecnie 300 m²

Fot. „Głos Włp.” — E. Kitzmann

Nowy ambasador USA w Związku Radzieckim

WASZYNGTON (PAP). Podano oficjalnie do wiadomości, że prezydent Truman mianował dotychczasowego posła Stanów Zjednoczonych w Belgii admirała Alana Kirk ambasadorem USA w Związku Radzieckim. Poprzedni ambasador amerykański w Moskwie gen. Walter Beddel-Smith odwołany został w ubiegłym miesiącu.

Przy wtórze huk dział rozpoczęto ewakuację NANKINU

Armia Kuomintangu w kleszczach wojsk ludowych

PARYŻ (PAP). Agencja France Presse donosi, że w dniu 20 kwietnia chińskie wojska ludowe rozpoczęły zakrojoną na szeroką skalę ofensywę na całym froncie Jang-Tse-Kiang, atakując ostatnie przyczółki mostowe armii kuomintangowskiej na północnym brzegu tej rzeki. Główne ataki wojsk ludowych koncentrują się na przyczółki mostowe Sang-Kang-Jinh i Szi-Hen-Wu (150 i 50 km w górę rzeki od Nankinu), oraz na miasta Kiang-Pu i An-King.

Według doniesień z Chin, w ofensywie wojsk ludowych biorą udział trzy armie, liczące ogółem przeszło 1 milion ludzi. Czwarta armia posuwa się w kierunku Jang-Tse-Kiang z północy. Jej oddziały awangardowe oddalone są od ważnego punktu strategicznego Hankou zaledwie o 30 mil.

Obserwatorzy wojskowi przypuszczają, że głównym celem ofensywy ma być zdobycie Nankinu. Oczekuje się, że wojska ludowe będą usiłowały przeprowadzić się jednocześnie na wschód i na zachód od Nankinu w celu ujęcia armii kuomintangowskiej w kleszcze.

W Nankinie ogłoszono stan nadzwyczajny. Rozpoczęła się gorączkowa ewakuacja rodzin dygnitarzy kuomintangowskich oraz niektórych urzędników. Agencja Reutera donosi, iż w tych dniach odbyło się tajne posiedzenie Yuanu (Zgromadzenia) ustawodawczego, rządu i kierownictwa partii Kuomintang, na którym powzięta została uchwała w sprawie ewakuacji Nankinu.

W dniu 20 kwietnia przygotowano samoloty dla ewakuacji rządu kuomintangowskiego do Kantonu. Przez cały dzień słychać było w Nankinie huk dział wojsk ludowych, atakujących

przyczółki mostowe na północnym wschodzie od miasta.

Z ostatniej chwili:

PARYŻ (PAP). Jak podaje z Nankinu agencja France Presse, rzecznik ministerstwa obrony Chin kuomintangowskich zakomunikował, że wojska ludowe przekroczyły w nocy z środy na czwartek rzekę Jang Tse w pobliżu miejscowości Ti-Kang odległej o 130 km na południowy zachód od Nankinu. Według obserwatorów zagranicznych, rzekę pod Ti-Kang przeszło około 30 tysięcy żołnierzy ludowych.

Franciszek APRYAS przekracza 372% normy dziennego wydobycia węgla

KATOWICE (PAP). Znany już dziś całej Polsce inicjator indywidualnego współzawodnictwa dla uczczenia Święta Pracy i Kongresu Pokoju — Franciszek Apryas osiąga coraz to wyższe wydobycieienne. Drugą dekadę kwietnia rozpoczął, osiągając 318 procent normy. Następne wyniki dziennie brzmią kolejno: 327 procent i 346 procent. 14 kwietnia uzyskuje nie spotykany dotąd wynik przy wydobyciu węgla na ścianie: 372 procent normy.

Nie zmieniając techniki wydobycia, doskonalcąc tylko coraz bardziej swoją pracę, Apryas w drugiej dekadzie kwietnia podwyższył wydobycie w stosunku do pierwszej dekady o 20 procent. Przeciętny wynik Apryasa za cały dotychczasowy okres brzmi 322 procent.

Filmy antyhitlerowskie zabronione

„Pakt śródziemnomorski” uzupełnieniem paktu atlantyckiego

LONDYN (PAP). Dyplomatyczny korespondent „Daily Telegraph” zapowiada konferencję Bevina z tureckim ministrem spraw zagranicznych Sadakiem w sprawie zmontowania paktu śródziemnomorskiego. W myśli autorów paktu będzie on uzupełnieniem paktu atlantyckiego. Sygnatariuszami paktu śródziemnomorskiego będą — według dziennika — uczestnicy paktu atlantyckiego: USA, Wielka Brytania, Francja i Włochy oraz Turcja i Grecja. W kołach politycznych uważa się za pewne zaproszenie do paktu frankistów i Hiszpanii.

NOWY JORK (PAP). Prasa amerykańska donosi z Berlina, że brytyjskie władze okupacyjne w Niemczech zabroniły w swej strefie wyświetlania filmów antyhitlerowskich: amerykańskiego filmu dokumentalnego „Norymberg” i francuskiego — „Oskarżeni”.

